

जनवरी-मार्च 2020

नालको NALCO

Sanginee

संगीनी

Smile... Stride... Scintillate

Editorial...

*"And Spring arose on the garden fair,
Like the Spirit of Love felt everywhere;
And each flower and herb on Earth's dark breast
rose from the dreams of its wintry rest."*

Patron

Sridhar Patra, CMD

Editor-in-Chief

Sasmita Patra, President
NALCO Mahila Samiti

Editorial Board

Shagufta Jabeen
Roshan Pandey

Co-ordinator

Sabita Patnaik

Design Concept

Aswini Sutar

जनवरी-मार्च 2020

प्रकाशक

नाल्को महिला समिति के
संयुक्त प्रयास से
राजभाषा प्रकोष्ठ,
नेशनल एल्यूमिनियम कंपनी लिमिटेड
निगम कार्यालय, भुवनेश्वर

When the month of March is here and the Spring Season has started casting its magic, the cheery and chirpy birds are calling me peeping through my window, it reminds me of these lines by poet Percy Bysshe Shelley from his beautiful creation 'The Sensitive Plant'. The joyful season of the year, 'Spring' unfolds many beautiful surprises and brings along many good gifts in its kitty. And I am happy that the creation of NALCO Mahila Samiti – Sanginee – is having its fresh edition in the beginning of this year's Spring. Life begins afresh with spring and Sanginee is also going to have a fresh lease of life with this new edition.

In this edition, we have tried to attempt some new ideas, which would enhance the quality of this magazine. Each page of the Sanginee, now and hereafter, would give its readers a different flavour and present a new vibrancy. Each poem, story, article would be adorned with the beauties of thought, creativity and presentation, like the array of flowers in a garden. The beauty of this magazine would not be limited to glorifying womanhood only, rather it would be a reflection of emotions of humanity.

Any society that recognizes and harnesses the energy and creativity of women remains in an advantageous position in the growth trajectory. I strongly feel that womanhood is itself a great virtue. This carries with itself, power of imagination & creative visualization that adds value to humanity as a whole. Sanginee has given a very beautiful platform of expression to the women collective of NALCO, who have been the backbone of this organization, in the backstage though, contributing relentlessly towards the success of this entity through so much sacrifice and compromise.

It is rightly said: "Behind every successful man, there is a woman." Then, it is also

right that "Behind every successful organization, there is a group of strong and caring women, who, take the responsibility of the family and give their better-halves their space and freedom to work for the organization." I believe, NALCO Mahila Samiti is an epitome of this strength of women, which works as a hidden magic wand in the success of an organization. I am happy that all the members of this group, who are unique in their own ways, have always tried to be an integral part of Navratna NALCO and have always worked as an extended family in discharging the company's social obligations.

The name of the magazine itself connotes that this would be a reflection of the unique friendship and togetherness among the members of NALCO Mahila Samiti. 'In life, have a friendship that is like a mirror and shadow. The mirror doesn't lie and shadow never leaves'. These are profound thoughts that bind us together in social groups. The desire for lasting friendship and togetherness, have always driven our social interactions. I wish that 'Sanginee' would continue to be a reflection of the unique bond among the members of NALCO Mahila Samiti.

This new edition of Sanginee is an amalgamation of colourful emotions, vibrant fragrance of creativity and fresh vibes of beautiful expression – as beautiful as the flowers in the garden penned in the poem 'The Sensitive Plant'. I would like to congratulate all the members of NALCO Mahila Samiti and the team behind this for making this possible. The effort will be to keep it up and to make Sanginee better in each upcoming edition.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Sasmita Patra".

(Sasmita Patra)

President, NALCO Mahila Samiti

खुशी

ना खुशी खरीद पाता हूँ ना ही गम बेच पाता हूँ,
फिर भी ना जाने मैं क्यों हर रोज कमाने जाता हूँ।

खुशी कहाँ हम तो गम चाहते हैं,
खुशी उसको दे दो जिसको हम चाहते हैं।

पता न चला कि इश्क के जाल में फँसे कब थे,
मरते वक्त याद न आया कि हँसे कब थे।

मुझे खबर नहीं गम क्या है और खुशी क्या है,
ये ज़िंदगी की है सूरत तो ज़िंदगी क्या है।

श्रीमती सस्मिता पात्र
अध्यक्षा, नालको महिला समिति

देखो, फिर बसंत ऋतु आई

देखो, फिर बसंत ऋतु आई,
प्रकृति में नवजीवन लाई ,
सूखी डालियाँ फिर लहराई,
कोमल पातियाँ फिर मुस्काई ।

चारों ओर हरियाली छाई,
देख उसे चिड़ियाँ चहचहाई,
वृक्षों ने बाहें फैलाई,
चेहरों पर मुस्कान आई ।

जीवन है सुख -दुख का संगम,
प्रकृति हमें सीख है देती,
ये बात किसे कब समझ है आई,
देखो, फिर बसंत ऋतु आई ।

सदियों से जुड़ा प्रकृति का नाता तोड़ा,
मानव को विपत्तियों ने घेरा,
अभिलाषाओं को छोड़ प्रकृति का करो
आलिंगन,

जाने न दो ये मौका सुनहरा ।

तूफानों को यह झेल जाती,
धैर्य रखकर सब सह जाती,
फिर मुस्कुराकर यह गाती,
है यह जीवन मेरी थाती ।

प्रकृति तो है ईश्वर का वरदान,
खो न जाये इसकी पहचान,
आओ मिलकर इसे बचाएँ,
समय रहते यह ऋण चुकाएँ ।

देखो फिर बसंत ऋतु आई,
प्रकृति में नवजीवन लाई ।

कामना सिंह
भुवनेश्वर

जिन्दगी का नज़रिया

मैं जब भी टूटे-फूटे घरोंदों के पास से गुजरती
तो अक्सर, बाहर ही, रहनेवालों का सैलाब दिखाई पड़ता ।
मेरे मुँह से तुरंत निकलता, जनसंख्या फूट पड़ी है !

और वे गगनचुम्बी खामोश बँगले,
जिनके बुलांद दरवाजे सदा ही बंद रहते हैं ।
न अंदर से कोई स्वर,
न बाहर ही कोई बशर नज़र आता है ।
इन्हें देख प्रश्न उठता है, यहाँ कोई रहता भी है ?

फिर एक दिन जब,

एक फूस की झोंपड़ी,
जिससे चाय की भट्टी का धुआँ उठ रहा था ,
हमारा असरा बनी !
मेरा वाक्य बदल गया ।
मैंने कहा,
इन झुग्गीनुमा घरों में संसार बसता है ,
इसलिए इनकी दरों में किवाड़ नहीं होते !!

नादिरा खान
दामनजोड़ी

जीना इसी का नाम है

सुबह के 7 बजे थे । शैला बच्चों के लिए नाशता तैयार कर रही थी । बार-बार घड़ी देखकर खीजते हुए मन ही मन बोली, “इतनी बार कहा था आशा को कि आज मुझे होली की खरीदारी के लिए बाहर जाना है, 9 बजे लेडिज क्लब की प्री होली सेलिब्रेशन्स की तैयारी में जाना है, मगर क्या मजाल है कि वह वक्त पर आ जाए ।” आशा शैला की कामवाली बाई थी ।

शेखर ने बाथरूम से आवाज लगाई, “शैला प्लीज मेरी रेड वाली टाई निकाल देना, मुझे मीटिंग के लिए देर हो रही है ।” पति की आवाज सुनकर शैला ने उनकी पसंद की टाई निकाल कर बेड पर रख दी । साथ ही साथ रूमाल, फोन और बटुआ भी रख दिया ।

इसी बीच नीरज और नैना भी स्कूल के लिए तैयार होकर डाईनिंग टेबल पर आ गए थे । दोनों के फाइनल एग्जाम्स का आज आखरी दिन था । बच्चों को टोस्ट और जूस देकर शैला ने शेखर और अपने लिए भी नाशता तैयार किया । बच्चों का टिफिन बॉक्स और वाटर बॉटल भी तैयार किया । बच्चे नाशता कर स्कूल के लिए निकल पड़े । वह उन्हे बाहर तक छोड़ने आयी ।

आते-जाते दोनों बच्चों को हाथ हिलाकर ऑल द बैस्ट फॉर योर एकजाम्स कहकर दरवाजा बंद कर अंदर आयी । नीरज पांचवी में और नैना सातवीं में थी, बस शैला और शेखर उनकी जरूरत पड़ने पर मदद करते थे ।

शेखर तैयार होकर दफ्तर के लिए निकल पड़ा । शैला ने उन्हे भी टोस्ट, फल और जूस दिया और उन्हीं के साथ नाशता लेकर बैठ गई ।

घड़ी की ओर देखते ही शेखर बोले, “ओ माई गॉड टूडे आई विल बी लेट ।” कहकर जल्दी-जल्दी नाशता खत्म कर, वे निकल पड़े । उन्हे विदा कर शैला ने डाईनिंग टेबल से प्लेट और गिलास निकाल कर रसोईघर में रख दिया ।

घड़ी में 8 बजे थे । तभी दरवाजे की घंटी बजी । दरवाजा खोला तो आशा बाहर खड़ी थी । उसे देखकर शैला थोड़ा चिढ़कर बोली, “अभी आ रही हो ? इतना कहा था 7 बजे आ जाना, पर तुम्हे तो .....” कहकर शैला थोड़ा रुक गई, बोली, “अच्छा छोड़ो ! चलो, पहले बर्तन और झाड़ू कर लो, तब तक मैं खाने का इंतजाम

करती हूँ।” प्रैशर-कूकर में दाल चढ़ाकर, फ्रिज से सब्जियाँ निकालकर किचन के स्लैब पर रख दीं और आशा से दाल और सब्जी बनाने को कहकर नहाने निकल पड़ी। तभी धीमे स्वर में आशा ने कहा, “बीबी जी, वो क्या है न, बच्चों की परीक्षा चल रही है, इसलिए घर का काम कर, उन्हें अच्छे से नाशता खिलाकर 6:30 बजे स्कूल में छोड़कर आयी। फिर उनके बाबा बोले, कि उन्हे आज आने में देर हो जाएगी, तो उनका भी तैयार कर साथ दे दी। क्या करूँ बीबी जी इसलिए देर हो गई।”

आशा की बातें सुनकर शैला हैरान हो गई। सोचने लगी, जरा इसे देखो, पूरे घर का काम, पति बच्चों के लिए खाना बनाकर आयी है और यहाँ घरों का काम खत्म कर घर वापस जाएगी, और मैं इसके समय पर न आने से परेशान। सोचते-सोचते शैला बाथरूम की तरफ निकल गई। 09:30 तक उसका नहाना, कपड़े और पूजा भी हो गई थी। आशा ने भी करीब-करीब सारा काम खत्म कर लिया था। दरवाजे की घंटी बजी। दरवाजा खोलते हुए आशा ने कहा, बीबी जी, पड़ोसवाली मैडमजी आयी है। शैला ने देखा, सामने नेहा खड़ी थी।

शैला और नेहा पक्की सहेलियाँ थीं। उनके पति एक ही दफ्तर में काम करते थे। शैला को देखते ही नेहा ने कहा, “अरे अभी तक तैयार नहीं हुई, 10 बजने वाले हैं?”

“जस्ट गिव मी फाइव मिनिट्स, मैं अभी आती हूँ,” कहकर शैला बैडरूम में गई, साड़ी पहनी, थोड़ा हल्का से मेकअप किया और ठीक 5 मिनट में बाहर आ गयी।

“अरे वाह! तुम तो वाकई में 5 मिनट में तैयार हो गई,” मुस्कुराते हुए नेहा बोली। तभी आशा आयी और बोली, “बीबी जी, दाल-चावल और सब्जी बन गई है। चिकन की सब्जी भी मैंने गर्म करने के लिए माइक्रोवेव में रख दी है।”

“अच्छा ठीक है, तुम बाहर कपड़े डाल दो और पीछे का दरवाजा बंद करके आ जाओ,” कहकर शैला निकल आयी तो आशा भी जाने के लिए तैयार थी। शैला ने कहा, “जरा रूको आशा, ये लो।” उसके हाथ में फ्रीज से निकालकर एक मिठाई का डिब्बा दिया और साथ में दो सौ रुपये भी थमा दिए।

“ये किसलिए बीबी जी?,” आशा ने पूछा।

“अरे ये कुछ नहीं, कल होली है ना, उसके लिए बच्चों के मिठाई और कुछ पैसे उनके रंगों के लिए। होली रंगों का त्यौहार है न, इसलिए तुम भी अपने जीवन में खुशियों के रंग बिखेर लेना,” मुस्कुराते हुए शैला ने कहा।

आशा की आँखों में खुशी के आँसू आ गए। इससे पहले वह कुछ कहती, शैला ने कहा, “अच्छा मैं चलती हूँ, कल समय पर आ जाना।”

नेहा चुपचाप सबकुछ देख रही थी। आशा के जाते ही बोली, “तुम न, इसे बहुत ज्यादा सर पर चढ़ा कर रखती हो।”

“देखो नेहा, मैंने ऐसा भी कुछ काम नहीं किया है। मिठाई उसके बच्चे हमारे बच्चों से खुशी से खाएँगे। जरा सोचो, हम एक बार पार्लर जाकर 1500 रुपये बिना सोचे समझे खर्च कर देते हैं, पर एक कामवाली बाई जो चंद पैसों के लिए घर-घर घूमकर जूठे बर्तन साफ करती है, हमारा घर चमकाती है, जिसके न आने पर हमारा सारा काम ठप्प हो जाता है, क्या हम उसे त्योहारों पर उसकी खुशी के लिए दो सौ रुपये नहीं दे सकते। यही समझो मैंने अपनी खुशी के लिए उसे ये दो सौ रुपये दिए। अब चलो भी, कल्ब के लिए देर हो रही है।” चेहरे पर एक स्निग्ध मुस्कान लिए, शैला बाहर खड़ी अपनी गाड़ी में बैठ गई। नेहा उसे अपलक देखे जा रही थी।

शाश्वती महांति

भुवनेश्वर

सँवरना

शरीर ईश्वर कि देन है जिसे सँवारना,
मुझे अच्छा लगता है।
जब से होश आया माँ को सँवरना देख,
मुझे अच्छा लगता है।
धरती का बसंत ऋतु में रंग बिरंगो फूलों से सँवरना देख,
मुझे अच्छा लगता है।
आकाश में सतरंगी इन्द्रधनुष का सँवरना देख,
मुझे अच्छा लगता है।
माँ दुर्गा को लाल जोड़े में सँवरकर नवरात्रि पर विराजमान
होते देख,
मुझे अच्छा लगता है।
सजना-सँवरना शृंगार करना स्त्रियों का एक गहना,
जिसे देख,

मुझे अच्छा लगता है।
रंग-बिरंगे कपड़े पहन खुद को निहारना,
मुझे अच्छा लगता है।
बच्चों को सँवारना
मुझे अच्छा लगता है।
सजना सँवरना एक कला है जिसे सीखना,
मुझे अच्छा लगता है।
आत्मा को सभी सत कर्मों से सँवारना
मुझे अच्छा लगता है।

वी. अनुराधा
विशाखापट्टणम्

गुब्बारे वाला

गुब्बारे वाला, बेचता है
गुब्बारे और बेचता है,
उस रूप में,
अपनी भूख, अपनी गरीबी,
अपने साँस को,
सिकोड़कर फेफड़े को अपने,
बेचता है, अपनी जिंदगी,
खड़े-खड़े, घूमकर और थककर बैठकर
बाँस की छड़ी से बाँधे
बेचता है,
अपने परिवार के अरमान को,
बच्चों की ख्वाहिशों को,

दूसरे बच्चों की मुस्कान,
में अपने बच्चों के सूखे होंठें
और पिचके चेहरे की,
मासूमियत से पूछे जाने वाले
सवाल के जवाब को,
जिसमें स्कूल, उनके मेले,
उनके खुले बदन के अनगिनत,
सवालों से जूझते उत्तर ढूँढ़ता,
गुब्बारे वाला बेचता है,
गुब्बारे कई रंगों के,
कई अरमानों की डंडियाँ लगाए,
और अपने एहसास के,

धागे से बाँधकर गुब्बारा,
बेचते हुए अपने एहसासों,
को संजोने की कोशिश में,
बेचता है, गुब्बारे वाला,
गुब्बारा,
पर शायद ही खरीद पाता है,
अपने परिवार की हर जरूरत को,
बेचकर अपनी साँसें।

सोनी पाण्डेय
भुवनेश्वर

Happiness !

What is Happiness?

Does it lie in material comfort, wealth and riches? If it is so, how does a rich man mourn in his palatial building and a daily wage earners sings and dance with overwhelming happiness and excitement. Does it lie in enjoyment of objects? Infact, pleasure derived from all our sense organ is momentary.

So, where can I find everlasting happiness and bliss? Happiness is virtually a state of mind. It possibly lies within the state of mind, which remains unaffected, stable and powerful under all situations of sorrow or joy, loss or gain, honor or dishonor, praise or blame, insult or respect.

Let us have look at few recipes by which we can practice Happiness!

Recipe for Happiness:

1. First of all, we need an attitude to lead a happy life. Let us be grateful to God for all that we have by his mercy, instead of thinking over what we do not have which many people do. Thinking over what we do not have and comparing with others will only bring stress and tension, depriving us of our happiness.
2. A man with unending and ever increasing ambition, will of course become an unhappy man and loose the flavor of life. Man's never ending struggle for power, position and wealth at times makes him restless, stressed and even tensed. So, there needs to be a limit to human ambition.
3. An attitude of acceptance and less expectation will help one to carry through in the journey of life without worries and irritation. The principle to be adopted in life is to accept life, situation and people as they are. It has to be understand that our life, situation and people with whom I have to deal with, may not always be the way I want them to be. In fact my family members may not be in the way I want to them to be. Then what option do I have? Should I grudge, protest or worry or have tension preparing for my own funeral? My wisest option as is to accept them as they are. Let me accept more and expect less.
4. Some people have a tendency to wonder about over their past, develop unnecessary anxiety for the unseen future and in the process lose out on their happiness in the present. It is rightly said: **Past is history, future is mystery and present is ready cash.** So why not live and enjoy the present. So no regret for the past, no anxiety for the future and to live in the present should be our principle in life.
5. Life always has ups and downs. As a matter of fact, we have many problems and hardships during the journey of life which at times disturb our mind, depriving us of our peace and happiness. We should consider that, our problem or situation is not that bad or great as we think. So, let us look at the people who have greater problems than us and do something for them.
6. To be happy, let us devote a good amount of time to our family and friends, developing and enjoying those relationships. A few friends with a jolly and humorous temperament can make you laugh a lot reducing your stress and tension, if any.
7. Happy people are never self centric and self exclusive. Happy people are always positive and cheerful. They see the bright side of life and expect the best possible outcome from any given situation. Moreover, without physical well being nobody can feel the pleasure of life. So we cannot afford to neglect this body. We have

to keep it fit and fine through various physical exercises. 8. Apart from taking care of our body, we should also pay due attention to our mind. **Sri Satya Sai Baba said: Master the mind, you can be a mastermind.** Human brain is so powerful that even world supercomputer cannot compete. But we should always make a self audit of ourselves and try to eliminate all negative qualities like anger, greed, hatred and jealousy and put into our minds and program in to our conscience positive qualities like love, peace, bliss, purity and divinity.

All in all the thirst for happiness is a common nature in mankind. We are searching for it like a musk deer, who is searching here and there for the smell; though it is coming out from his own navel. We are born to be happy. Happiness is our very nature. It is something we posses within. A person with calm and balance mind, which remains un-affected under all situations and circumstances enjoys, the blessings of over-lasting happiness.

Snehamayee Sahoo

Angul

HOLI **The Festival of Colors**

India is often called the land of festivals. Be it Diwali, Christmas or Eid, each festival is celebrated with a lot of pomp and splendor. One such festival which is definitely enjoyed by people of all ages is Holi, which is celebrated not only across the country but also in places outside India.

This festival of colors marks the beginning of spring and is celebrated on the last full moon day of the Hindu calendar. There are many legends associated with why Holi is celebrated. According to one, there was a demon king called Hiranyakashyap who considered himself above everyone, even all the gods and demanded everyone to worship him. This was because he had earned a boon that he could not be killed by any human or animal. But his son, Prahlad was an ardent devotee of Lord Vishnu. Angered by his son, Hiranyakashyap ordered his sister, Holika to sit in the blazing fire with Prahlad as she had a boon making her immune to fire. But being Lord Vishnu's devotee, Prahlad came out unscathed, while Holika burned. Since then, people started celebrating the victory of good

over evil on the eve of Holi by lighting a bonfire called 'Holika'.

While the bonfire on the night before, Holika Dahan, has a religious element, the day of the color fest isn't really a religious ceremony. It's purely about having fun within the community by taking to the streets or attending private celebrations to smear colors at each other. The colors are each said to symbolize something different. Blue is for Krishna, a Hindu God portrayed with blue skin. Green is symbolic of rebirth and new beginnings. Red is the color of marriage and can symbolize matrimony or fertility. And yellow, the color of turmeric, is often used on auspicious occasions.

It is said the spirit of Holi encourages the feeling of brotherhood in the society and even enemies turn into friends on this auspicious occasion. People of all communities and religions participate in this joyous and colorful festival and strengthen the secular fabric of the nation.

Sarita Panda

Bhubaneswar

ସ୍ବପ୍ନ ନୃତ୍ୟ ବର୍ଷର

ରାତ୍ରିର ସେଇ ଘନ ଅନ୍ଧକାର ଚିରି,
ନୃତ୍ୟ ସ୍ଵୀର୍ଯ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ସ୍ବାକ୍ଷର ନେଇ,
ଏ ସାରା ଜଗତେ ସମତାର ରେଣୁ ବିଞ୍ଚ,
ନୂଆ ବରଷର ପହିଲି କିରଣ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଏ
କେତେ ସମ୍ପର୍କ ଭଙ୍ଗାଗଡ଼ା ହୁଏ ଏଠି,
ବାଲିଘର ପରି ନିର୍ମିଷକେ ହୁଏ ରୂପ୍ତ
ଗର୍ବ, ଦମ୍ଭର ବାଟ ଛଲୁଛଲୁ ଅବା
ବ୍ୟର୍ଥତାରେ ବି ଜୀବନ ଭରିଯାଏ ।
ତଥାପି ନୂଆ ସକାଳରେ ନୃତ୍ୟ ଆଶା ଜାଗେ,
ଏଇ ନୂଆ ବରଷର ପହିଲି କିରଣ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଏ
କେତେ ନୂଆ ଆସି ପୁରୁଣା ହେଲାଣି
କେତେ ଦିନ ମାସ ଆଉ ବର୍ଷ ବିତି ତ ଗଲାଣି
କେତେ ଆଜି ପୁଣି କାଳି ହୋଇଯାଏ ଏଠି

ଅନ୍ଧାରରେ ବି ଆଲୋକ ଖୋଜିବା ପୁଣି
ତଥାପି ନୂଆ ବରଷର ପହିଲି କିରଣ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଏ
ଧନୀ, ଗରିବର ସାମାରେଖା ଭୁଲି
ମଣିଷ ପଣିଆ ଜାଗ୍ରତ କରି ଆଗକୁ
ଆହୁରି ଆଗକୁ ମାଡ଼ିଯିବା ରହି
ବିଗତ ଦିନର ଦୁଃଖ, ଅପ୍ରାସ୍ତିକୁ ଏଇଠି ଛାଡ଼ି,
ନୃତ୍ୟ ଉତ୍ସାଦନା ଜୀବନରେ ଭରି
ନୂଆ ସ୍ବପ୍ନକୁ କରିବା ବାପ୍ତବ...
ନୂଆ ବରଷର ପହିଲି କିରଣ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦିଏ ।

ସୀମା ମିଶ୍ର
ଦାମନଯୋଡ଼ି

ଲବଙ୍ଗୀ

ଲବଙ୍ଗୀ ଜଙ୍ଗଳ ରେ ଫରୁଣର ସକାଳଟା,
ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ର ସବୁଜ ପ୍ରକୃତିଟା ।
ମରି ମରି ଯାଉଥିବା ଉଦାସୀ ମନଟା ରୁହିଁଥିଲା,
ଆଉ ଶାରୁଆ ଶାଢ଼ିରେ ଲବଙ୍ଗୀ ଖାଲି ହସୁଥିଲା ।
ତା ମୁହଁକୁ ରୁହିଁ ରହିଥିଲି ନିର୍ବାକ ହୋଇ,
ଏତେ ସଜ ହୋଇ ସିଏ ହସୁଛି କାହା ପାଇଁ ?
ବାଉଁଶ ବୁଦାର ସରୁ ସରୁ ପତ୍ର ହଲାଇ ଡାକିଲାପାଖକୁ,
ଅନେକ ଆସ୍ଵାଶନା ଦେଇ ବୁଝାଇ ଦେଲା ଅବୁଝା ମନକୁ ।
ବହୁତ ଦିନରୁ ଚିକିଏ ନରମ ସମବେଦନା ପାଇଁ,
ବୋଧେ ମନଟା କାହୁଥିଲା କଇଁ କଇଁ ହୋଇ ।
ଲବଙ୍ଗୀ ରାଣୀର ହାତଧରି ହସି ହସି କହିଗଲା
ଯେତେ କଥା ମନ ଭିତରେ ରୁପ ଚାପ ରହି ଯାଇଥିଲା ।
ଡାକିନେଇ ଦେଖାଇଲା ତାର ମନର ସାଥକୁ
ଯାହା ଲଶାରାରେ ଧରିଛି ଏ ଅପୂର୍ବ ଶୋଭାକୁ ।

ଲଶୁରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥିଲି ମନେ ମନେ,
ପ୍ରେମର ଝଙ୍କାର ବାକୁଥିଲା କାନେ କାନେ ।
ମନଟି ଦୋହଲି ଗଲା ପିଲାଟିର କାନ୍ଦରେ,
ଭୋକିଲା ଗରିବ ପିଲାଟି ଭିକୁଥିଲା ରକ୍ତରେ ।
ବିଧାତାର ମନ ମାନିଲାନି ଭୋକିଲା ଲୁହରେ,
କଦାଇଲା ତାକୁ ପୁଣି ମୁଣ୍ଡପଟା ରକ୍ତରେ ।
ଚିକିଏ ସେବା ପାଇ ପିଲାଟି ଶାନ୍ତ ହୋଇଗଲା,
ନିର୍ବିକାର ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତରେ ବସି ରୁହିଁଥିଲା ।
କି ଧୌର୍ଯ୍ୟ, କି ସାହସ, କଣକେ ଦୁଃଖ ଭୁଲିଗଲା,
ମୋ ମନର ଦୁର୍ବଲତା, ଖୁବ୍ ଗରୀବ ମନେକଲା ।
ବସରେ ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଲଶୁରଙ୍କୁ ପୁଣି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥିଲି,
ଲବଙ୍ଗୀ କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ନାଲ୍କୋ କୁ ଆଗେଇଲି ।

କମଳ ସାହୁ
ଅନୁଗୁଳ

ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ ତେ

-ଏ ଶୁଣୁଛ ? ଶୋଇ ପଡ଼ିଲଣି ନା କଣ ?

-ନା, କୁହ । କିନ୍ତୁ ନିଦ ମାଡ଼ିଲାଣି । ଭାରି ଗାୟାର୍ତ୍ତ ଲାଗୁଛି । ଅଫିସରେ ଜନିଷ୍ପେକ୍ଯୁନ୍ ଥିଲା ଜାଣିଛ ତ । କଣ କହିବା କିଛି ଜରୁର 1.....

- ହଁ ହଁ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବି, ଚାକିରି କରିଛି ତ ତମ ଅଣ୍ଟରରେ ସବୁବେଳେ ଖାଲି ଅଫିସିଆଲ୍ ଲାଙ୍କୁଏଜ୍ । ଚିକେ ତ ରୋମାଣ୍ଟିକ ହୁଅ । କମ୍ ସେ କମ୍ ଆଜି ପରି ଦିନରେ....

- କାହିଁ ? ଆଜି କି ଦିନ କି ?

ଧଡ଼ କରି ଉଠିପଡ଼ି ମାଧୁରୀ ଚଦର ଟା ଟାଣିନେଲା ପ୍ରକାଶର ଦେହ ଉପରୁ ।

- ଆରେ ଆରେ କଣ ହେଲା ? ତମକି ପଡ଼ିଲା ପ୍ରକାଶ ।

-କି ଦିନ ପଚାରୁଚ ଆହୁରି ? ଲାଜ ଲାଗୁନି ? ଆଖୁକାନ କାମ କରୁଛି ନା ସେସବୁ ବି ଅକାମୀ ହୋଇଗଲାଣି ? ସାରା ସହର ପଡ଼ୁଛି ଉଠୁଛି ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ ତେ ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ ତେ । ରୋଜ୍, ଚକୋଲେଟ, ଚେଡ଼ି, ହର, କିସ, ସବୁ ଗଲାଣି, ମୁଁ ଚୁପ୍ ରହିଛି । ଆଜି ତ ଚିକେ ମନେପକେଇଥାନ୍ ! !

-ହଁ ଯେ, କିନ୍ତୁ କଣ ସେ ପାଗଳ ପରି ଏ ତେ, ସେ ତେ ମନଉଛ ତମେ ମାନେ, ବାର ପ୍ରକାର ଚେନସନ୍ ଭିତରେ ଲାଖ ଆଉ ଗୋଟେ ଚେନସନ୍ । ବୁଝୁନ କିଛି । ପିଲାଙ୍କ ପରି ହଉଛି । ମାଧୁରୀ ଚିହ୍ନିରି ଉଠିଲା ଏଥର....

ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ସାହି ପଡ଼ିଶା ଘରକୁ ଗଲେ ନା ଜାଣିବ ଭଲପାଇବା କେମିତି ? ଦେଖିବ ଯାଆ.. ସୁରଜ, ବାବୁ ପ୍ରତିଦିନ କେମିତି ଗୋଲାପ ଫୁଲ ତୋଡ଼ା ଦେଉଛନ୍ତି ପ୍ରୀତିକୁ, ସେ ବି ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର । କେକ, ଚେଡ଼ି, ଗିର୍ଲୁରେ ଭରି ଗଲାଣି ତା ଘର । ହଁ ତମ ପାଇଁ ଯୋଭ କବିତା ଲେଖୁଥିଲି, ଫେସବୁକରେ ପଢ଼ି ଦୁନିଆଁ ଲୋକ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛନ୍ତି, କେତେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର କମେଣ୍ଟ ଦେଉଛନ୍ତି, ତମେ ଗୋଟେ ଲାଇକ୍ ବି ଦେଇପାରୁନ ? ଗୋଟେ ଆଜୁଠି ଦେଖାଇବାକୁ ଟାଇମ୍ ନାହିଁ

ତମ ପାଖରେ ?

-ବିବାରା ପ୍ରକାଶ ର ପାଟି ଖନି ମାରିଗଲା । କାଲି ଭାବୁଥିଲା ପଡ଼ିବ ବୋଲି, ଦୂର ଲାଇନ ପରେ କଣ ଗୋଟେ କାମ ପଡ଼ିଲା ଭୁଲିଗଲା ସେକଥା । ତଥାପି ସାହସର ସହ କହିଲା- ହଁ ପଡ଼ିଛି, ଚାନ୍ଦ, ଫଶୁଣ, ଜଞ୍ଜି ଲତ୍ୟାଦି । ଯାହା କହିବା କଥା ସିଧା ନକହି ଏତେ ବୁଲେଇ ବଙ୍ଗେଇ ପ୍ରେମ ଭାଷା ମତେ ଭଲ ବୁଝା ପଡ଼େନି । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ବି ନାହିଁ ସେସବୁ ବୁଝିବାକୁ ।

ପ୍ରକାଶ ଉଠିବା ଆଗରୁ ମୁହଁ ଛିଆଡ଼ି ଉଠିଗଲା ମାଧୁରୀ ଦୁମ ଦୁମ ହୋଇ । ହଜାରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୁଅକୁ ଉଠା, ବ୍ରସ, ଗାଧୁଆ ଖିଅର ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡା, ଜଳଖୁଆ ତିଆରି ଏମିତି କେତେକଣ ।

ଚିପିନ୍ ଡବା ପିଲାଙ୍କ ବ୍ୟାଗ ରେ ପୁରେଇ ସେମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଭିଡ଼ି ଭିଡ଼ି ଧରି ଚାଲିଗଲା ସ୍କୁଲବସ୍ତରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ । ଗର୍ଜନ କରି କହିଲା ଜଳଖୁଆ ନିଜେ ଆଣି ଖାଇଦେବ, ନିଜେ ତ୍ରେସ ଆଇରନ୍ କରି ପିନ୍ଧିବ । ଗଲାବେଳେ ଚାବି ପଡ଼ିଶା ଘରେ ଦେଇଦେବ । ମୁଁ ତେରିରେ ଆସିବ । ଧନ୍ୟରେ ସ୍ଵାମୀ ମୋର ପୋଡ଼ା କପାଳ । ତୋ କରି କବାଟ ବନ୍ କରି ଦେଲା ମାଧୁରୀ ବାହାରୁ ।

ସ୍କୁଲ ବସ୍ ଗଲାପରେ, ଫେରିବା ବାଟରେ ପ୍ରୀତି ଘରେ ପଶିଗଲା । ତା ପିଇଲା ବେଳେ ଘର ସାରା ଆଖୁ ବୁଲେଇ ଆଣିଥିଲା ମାଧୁରୀ । କି ସୁନ୍ଦର ଗୋଲାପ ବୁକେ ସବୁ ବେଡ଼ରୁମ, ତାଇନିଂ ରୁମ, ଡ୍ରିଂ ରୁମରେ । କାନ୍ଦୁ ସାରା ସୁରଜ ପ୍ରୀତି ସହ ନିବିଡ଼ ମୁହଁର୍ମାନଙ୍କୁ ଫ୍ରେମ୍ କରି ସଜେଇ ରଖିଛି ସେ । ଫ୍ରେମର ସାଗରରେ ବୁଢ଼ି ରହିଛନ୍ତି କହିଲେ ଠିକ୍ ହେବ ।

-ଗମ୍ୟର ସୁରରେ ପଚାରିଲା ମାଧୁରୀ ଆଜି କଣ ଗିପ୍ତ ମିଳିଛି ତେ ସୁରଜ ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ?

-ଆରେ ଯାର.... ହି ଇଜ୍ ସର୍ ଏ ରୋମାଣ୍ଟିକ ପରସନ... ହି ଲଭସ ମି ସୋ ମର । ରାତି ବାରଟାରେ କେକ କଟିଂ, ଦେନ ବୁକେ, ଦେନ ମୁୟଜିକ୍ ଭାନସ, ଦେନ ବନାରସୀ ଶାଢ଼ୀ ନାଇର୍

ଗାଉନ୍....

-ଆଜି କୁଆଡ଼େ ଯିବୁନି ବୁଲି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ?

-ଆରେ ନା ନା... ଏମରଜେନ୍ଟି ମିଟିଂ ରେ କଳିକତା ଗଲେ
ଏଇ ଘଣ୍ଟାଏ ଆଗରୁ । ହାଇ ପୋଜିସନ୍.... ହାଇ
ପ୍ରୋଫାଇଲ୍...

-ବାସ୍ ବାସ୍... ବାହାରି ଆସିଲା ମାଧୁରୀ ସେଠୁ ବିନା
ବାକ୍ୟବ୍ୟପ୍ରରେ ।

କେମିତି ଦିନଟା କଟିବ ଆଜି ? ଘରେ ଶ୍ଵାସ ରୁଦ୍ଧ ହେଲା ପରି
ଲାଗୁଛି ।

ପିଲାମାନେ ଫେରିଲା ପରେ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ରାମ ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲା
ମନ ଶାନ୍ତି କରିବାକୁ । ପ୍ରଭୁ ! ଆଜି ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ତେ ରେ କିଏ
ପାର୍କ୍, କିଏ ହୋଟେଲ୍ ତ କିଏ ସିନେମା ଘରେ । ମୋ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ
ଟିକେ ହେଲେ ସେ ଗୁଣ ଦେଲେନି ? ଛୁଆ ମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଦୟା
ଲାଗିଲା । କେକ୍ ଖୁଆଇବାକୁ ସାମା ହୋଟେଲକୁ ନେଇଗଲା ।
ହେ ଭଗବାନ୍ ! ! ଚାରିଆଡ଼େ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ପୁଅଝିଅ । ସାମା
ସ୍ତ୍ରୀ ତ ଆଜିକାଲି କିଏ ଜଣାପଡ଼ୁନାହାନ୍ତି । ମିଞ୍ଚି ମିଞ୍ଚି ଆଲୁଅରେ
କିଛିବି ଦିଶୁନି । କଣ ଖୁଆଇବ ପିଲାଙ୍କୁ ? ଆଜି ସବୁ ବର୍ବାଦ୍ ।
ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଦୁଇଟା କେକ ଆଣି ଗୋଟେ ଜାଗାରେ ତିନିହେଁ
ବସିଗଲେ । ଦୁଇଟି ଚେବୁଲ୍ ଛାଡ଼ି ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟିଏ,
ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଡ୍ରେସ ପିନ୍ଧି ପୁରୁଷ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ ହସି ହସି ଡ୍ରିଙ୍କ
କରୁଛି । ଖୋଲା କେଶକୁ ବିଛେଇଦେଇ ବନ୍ଧୁଟି କାନ୍ଦରେ
ଅଜାଡ଼ି ହେଉଛି । ଏତେ ଅତ୍ରଙ୍ଗ ! ! ! ଛି ଛି, ପିଲାମାନେ
ନଦେଖନ୍ତୁ ।

ହଠାତ୍ ଲାଇଗ୍ ଟା ପରିଷ୍କାର ହୋଇ ଜଳି ଉଠିଲା ।

ପୁଅଟି ପାଟି କରି ଉଠିଲା... ମାମା ! ! ! ସୁରଜ ଅଙ୍କଳ୍ ।
ଗୋଟେ ନୂଆ ବିଉଟିଫ୍ଲୁ ଆଣି ସାଙ୍ଗରେ । ପ୍ରୀତି ଠାରୁ ପଥେଷ୍ଟ
ସାନ ହେବ ବୟସରେ । ମାଧୁରୀ ଦେଖୁଥିଲା, ସୁରଜ ସେ
ଝିଅକୁ ଗିପ୍ତ ସହ ବିରାଟ ଫୁଲତୋଡ଼ା ଦେଇ ନିଜ ଆଡ଼କୁ
ଆଉଜଇ ଆଶୁଥିଲା । ହେମାଳ ହୋଇଗଲା ପାଦ ତାର ।

ଥରଥର ଛାତିକୁ ସମ୍ବାଲି ନପାରି ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ବସି ରହିଲା
କିଛି ସମୟ ସେଠି ।

ଘରକୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ପ୍ରକାଶ ବସିଥିଲା ବାହାରେ,
ଅନ୍ତାରରେ ସିମେଣ୍ଟ ଚେଯାର ଉପରେ ବିଚରା । ଘର ତାଲା
ପଡ଼ିଛି । କୁକୁର ମାନେ ଏପଟ ସେପଟ ହୋଇ ଭୁକୁଥିଲେ ।
ବାବା.... ଡାକି ପିଲାଏ ଦୌଡ଼ି ଗଲେ ।

-ଆଜି ଏତେ ଶାସ୍ତ୍ର କେମିତି ଚାଲି ଆସିଲ ଅପିସ୍ ରୁ ?

ପୁଅକୁ କାଖେଇ, ଝିଅର ହାତ ଧରି ପ୍ରକାଶ କହିଲା, ଜଳଦି
କବାଟ ଖୋଲ । ମଶା କାମୁଡ଼ିଲେଣି ।

ରାତି ବାରଟା ବାଜିଲା ସବୁ କାମ ସାରି, ମଶାରୀ ଚାଶି ଶୋଇବା
ବେଳକୁ । ପ୍ରକାଶ ପଚାରିଲା ମୁରୁକି ହସି....

-କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ କି ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ତେ ମନେଇବାକୁ ?
ଏଇ ନିଆ । ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ନାଲି ଗୋଲାପ ଆଣିଛି । ୪୦ ଟଙ୍କା
ନେଲା । ଗୋଲାପ ଟିକୁ ଖୁସିରେ ଖୁସିନେଇ ମୁଣ୍ଡ ଦେଖାଇ
ଖୋଷି ବାକୁ କହିଲା । ମାଧୁରୀ ର ଲମ୍ବା ବେଣୀରେ ପୁଲ ଖୋଷୁ
ଖୋଷୁ ପ୍ରକାଶ ପଚାରିଲା-

-ଆଉ କିଛି କବିତା ଲେଖନ୍ତ ନା ନାହିଁ ? ବୁଲିପଡ଼ି ତା ଗଲାରେ
ହାତ ଘେରେଇ ପିକ୍ କିନା ହସି ଦେଇ କହିଲା ମାଧୁରୀ...

-ହଁ ଲେଖନ୍ତି ନା ! ! ! ଏକଦମ୍ ସିଧାସାଧା...

-ତୁମେ ଦେବତା ମୋର

ତୁମେ ହଁ ସ୍ଵର୍ଗ ମୋର

ତୁମେ ହଁ ସାଥ

ତୁମେ ହଁ ହିରୋ ମୋର ।

ହାପି ଭାଲେଣ୍ଟାଇନ୍ ତେ..... ।

ବନ୍ଦନା ପଣ୍ଡା

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମଧୁମାଳତୀର ପେନ୍ଦ୍ରା

ମଳୟବାବୁ ରୂପରୂପ ଘର ଭିତରକୁ ଆସି ରୋଷେଇ ଘରକୁ ପଶିଲେ । ଧର୍ମପତ୍ନୀ ବାସନ୍ତି ଗାଜର ହାଲୁଆ ତିଆରି କରୁଥିଲେ । ଧୂରେ ଧୂରେ ଯାଇ ବାସନ୍ତିଙ୍କ ପଛକୁ ଯାଇ ଜୁଡ଼ାରେ ବଜାରରୁ କଣି ଆଶିଥିବା ଲାଲ ଗୋଲାପଟିକୁ ଖୋସିଦେଲେ । ବାସନ୍ତି ହଠାତ ଚମକି ପଡ଼ି ପଛକୁ ଅନାଇଲେ । ଏହି ସମୟରେ ମଳୟବାବୁ ବାସନ୍ତିଙ୍କୁ ନିଜ ଆଡ଼କୁ ଭିଡ଼ିନେଇ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ।

ଏ ବୟସରେ ମଳୟଙ୍କର ଏପରି ଦୁଷ୍ଟାମି ଦେଖି ଲାଜେଇଗଲେ । ତାଙ୍କୁ ୩୦ଲି ଦେଇ ଆଖିଦୁଇକୁ ବଡ଼ବଡ଼ କରି ରାଗିବା ଅଭିନୟରେ ଫୁସଫୁସ କହିଲେ ‘ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ହେଲେଣି, ସମସ୍ତେ ଘରେ ଅଛନ୍ତି, ଏକ’ଣ କରୁଛ ?’

‘କାହିଁକି, କ’ଣ ହେଲା ? ଆଜି ପରା ଭାଲେଣାଇନ ତେ । ଅସ୍ବୀକୃତ ଓ ଅବିବାହିତ ପ୍ରେମୀଯୁଗଳମାନେ କାହାକୁ ନ ଡରି ଲାଜ ନ କରି ଗୋଲାପ ଫୁଲ ଦେଇ ଆଜି ପ୍ରେମ ଦିବସ ପାଳନ କରୁଛନ୍ତି । ଆମେ ସ୍ବୀକୃତିପ୍ରାୟ ପ୍ରେମୀ ହୋଇ କ’ଣ ଏହା ପାଳନ କରିପାରିବା ନାହିଁ ?’

‘ତମେ ଆଉ ଏ ପାଚିଲା ବାଳରେ ଏତେ ରସିକ ହୁଆନା । ପିଲାମାନେ ଦେଖିଦେଲେ କ’ଣ ଭାବିବେ ?’

‘କ’ଣ ଭାବିବେ ? ଜାଣିଛ ? ତମ ପାଇଁ ଏ ଗୋଲାପ ଫୁଲଟିକୁ ଆଶିବା ପାଇଁ କେତେ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି ?’

‘ବଜାରରେ ତ ଗୋଲାପ ଫୁଲ ମିଳୁଛି । ତମେ କଷ୍ଟ କାହିଁକି କଲ ?’

‘ହଁ ତମେ କାହିଁକି ଜାଣିବ । ଅପିସରୁ ଆସିଲା ବେଳକୁ ଦୁଇ ଯୁବପ୍ରେମୀ ଫୁଲ ଦିଆନିଆ ହୋଇ ଆଲିଙ୍ଗନ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମୁଁ ବି ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ଆଶି ତୁମକୁ ଦେବାପାଇଁ ଫୁଲ ଦୋକାନକୁ ଗଲି । ସେଠାରେ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କର ଏତେ ଭିଡ଼ ଦେଖି ଦୂରରୁ ଅପେକ୍ଷା କଲି । ଭିଡ଼ କମିବାରୁ ଫୁଲ ଦୋକାନକୁ ଗଲି । କାଳେ କିଏ ଚିହ୍ନ ଲୋକ ଦେଖିଦେବ, ହେଲମେଟ ନ ଖୋଲି ଦୋକାନି ପିଲାଟିକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଲାପ ମାରିଲି । ସେ ବଳବଳ ହୋଇ ଅନେଇଲା । ବୋଧେ ଭାବିଲା, ଏ ବୁଡ଼ା ଆଜି ଗୋଟିଏ ଗୋଲାପ ନେଇ କ’ଣ କରିବ ? ଭାରି ଲାଜ ଲାଗୁଥିଲା ।’

‘ଲାଜ ? ପୁଣି ତୁମକୁ ? ଚବିଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଯିଏ ଗାଁ ପରିବେଶରେ ଆୟଗଛ ଚଢ଼ି ମଧୁମାଳତି ପେନ୍ଦ୍ରା ତୋଳି ଅବିବାହିତ ଝିଅର ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗେଇଦେଇଥିଲା, ତାକୁ ପୁଣି ଲାଜ ?’

ଏ କଥା ଶୁଣି ଦୁହେଁ ସେ ବହୁ ପୁରୁଣା ଘରଣାକୁ ମନେ ପକାଇ ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇଗଲେ ।

ଏପରିକି ଏକ ଫଳୁଣ ମାସର ଆଦ୍ୟ ବସନ୍ତରେ ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ମାଳତୀ ଫୁଲର ପେନ୍ଦ୍ରା ଆଶି ଯୁବକ ମଳୟ ବାସନ୍ତିକୁ ଉପହାର ଦେଇଥିଲା । ସେଥୁପାଇଁ ବହୁତ କଷ୍ଟକରି ଆମ ଗଛରେ ଚଢ଼ି ପାଦ ଖଣ୍ଡିଆ କରି ଫୁଲ ପେନ୍ଦ୍ରାଟିକୁ ତୋଳିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ହାଇସ୍ଥୁଲ ପତ୍ରା ବାସନ୍ତି ବଡ଼ଭଡ଼ଣୀ ଘରକୁ ମେଲଣ ଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିଲା । କିଶୋରୀ ବାସନ୍ତି ଆଦ୍ୟ ଯୌବନରେ ପାଦ ଦେଇଥାଏ । ଅର୍କ ପ୍ରଷ୍ବୁଟିତ ଗୋଲାପ କଢ଼ିପରି ଚେହେରା ଫୁଟି ଆସୁଥିଲା । ଏ ସମୟରେପାଖରେ ସବୁକିଛି ଥାଇ ମନରେ କ’ଣ ଗୋଟିଏ ଖଲିଖାଲି ଲାଗେ । ସଦ୍ୟ ପ୍ରଷ୍ବୁଟିତ ଫୁଲଟି ତା ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରଜାପତିକୁ ଖୋଜିଲା ପରି । ମନରେ ଯାହା ଆନ୍ଦୋଳନ ଥିଲେବି ସବୁ ଫୁଲମାନେ କିନ୍ତୁ ବାହାରକୁ ସ୍ଥିର ରହିଥାନ୍ତି । ଆକର୍ଷକ ଯୌଦୟର୍ୟ ଓ ମନ ମତାଣିଆ ମହକର ଅଧୂକାରୀ ହୋଇବି ବହୁତ ରକ୍ଷଣଶାଳ ରହନ୍ତି । ବିଚରା ପ୍ରଜାପତି ଆକର୍ଷତ ହୋଇ ଆସେ ଓ ସବୁବେଳେ ଦୋଷୀ ଭାବରେ ଗଣାହୁଏ ।

କଲେଜ ପତ୍ରା ଯୁବକ ‘ମଳୟ’ର ଦୃଷ୍ଟି କିଶୋରୀ ବାସନ୍ତି ଠାରେ ଅଟକି ଯାଇଥିଲା । ବାସନ୍ତି ବି ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଇ ପାର୍ଶ୍ଵ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଯୁବକଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ଏହି ପରୋକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟି ଆଦାନ ପ୍ରଦାନରେ ବି ଅନୁକାରିତ ଭାବେ ବହୁ କଥାଭାଷାର ଦିଆନିଆ ହୋଇଯାଏ, ଯେବେ ଦୁଇଟି ମନର ଭାଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ସମଧର୍ମ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଏକ ସଂଯୋଗ ମାତ୍ର ।

ପରଦିନ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ବାସନ୍ତି ବାଢ଼ିପଟରେ ଆନମନା ହୋଇ ଛିଡ଼ାହୋଇ ଆୟଗଛକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା । ଧୀରେଧୀରେ ମଳୟ ବହୁଥିଲା । ତାଳରେ ଆମ କଷିଗୁଡ଼ିକ ଦୋହଲୁଥାଏ । କୋଇଲିଟି ରହିରହି ସୁଲକ୍ଷିତ ସ୍ଵରରେ ଗୀତ ଗାଇ ସାଥୀକୁ

ଡାକୁଥିଲା । ମାଳତି ଲତାଟି ଆମତାଳେ ମାତିଥାଏ । ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ଫୁଲର ପେଣ୍ଠା ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଦୋହଳୁଆନ୍ତି । ଫୁଲର ପେଣ୍ଠାରୁ ମିଠା ବାସ୍ତା ବହିଆସୁଥାଏ ।

ମଳୟ ବାସନ୍ତକୁ ଦେଖିପାରି ବାଆଁରେଇ ହୋଇ ଆସି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ପଚାରିଲା ‘କୋଇଲିଟା ବହୁତ ମଧୁର ଗାଉଛି ନା ?’

ବାସନ୍ତ ଚିକେ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ଓ କହିଲା, ‘ନାହିଁ, ମୁଁ ସେ ଫୁଲକୁ ଦେଖୁଛି । ଭାରି ସୁନ୍ଦର । ବଢ଼ିଆ ବାସୁଦ୍ଧି ।’

ମଳୟ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ପେଣ୍ଠାଏ ଫୁଲ ତୋଳିଆଣିଲା । ବାସନ୍ତ ନ ଦେଖିଲା ପରି ଚିକେ ବୁଲି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ମଳୟ ପଛପରୁ ଆସି ମାଳତୀ ଫୁଲ ପେଣ୍ଠାକୁ ବଡ଼ ସାହସ କରି ପହିଲି ପ୍ରେମର ପ୍ରଥମ ଉପହାର ସ୍ଵରୂପ ବାସନ୍ତ ଜୁଡ଼ାରେ ଖୋସିଦେଲା ।

‘ଇଏ କ’ଣ ମୁଁ ତ ତୁମକୁ ଫୁଲ ମାରିନି । ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ କାହିଁକି ଖୋସିଲ ? ଏବେ ଅପାକୁ କହିବି ?’

ମଳୟ ସେଦିନ ବହୁତ ଡରିଯାଇଥିଲା । ଏଇଟା ତା’ର ପ୍ରଥମ ଦୁଃସାହସ ଥିଲା । ତଳକୁ ଖସିବା ନଜାଣି ନୂଆ ଉଡ଼ା ଶିଖୁଥିବା ପକ୍ଷୀଶାବକ ପରି ଆକାଶରୁ ଖସି ତଳେ ପଡ଼ିଲା । ଭୟ ଓ ଆଶଙ୍କାରେ ଖର ନିଶ୍ଚାସ ଚାଲୁଆଏ । ଏତେ ବିପଦଜନକ ହୋଇପାରେ ଏ କାମ ? ଯଦି ଭାଇ ଜାଣିବେ, କ’ଣ ହେବ ? ହେ ଭଗବାନ !

ବାସନ୍ତୀ ତରତର ହୋଇ ସେଠାରୁ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା । ମଳୟର ଏ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରାଗିଯିବା ଗୋଟିଏ ଝିଅ ପାଇଁ ସ୍ବାଭାବିକ । ମଳୟ ଉପରେ ସିନା ରାଗିଗଲା । ମନଟା କିନ୍ତୁ ଛଟପଟ ହେଉଥାଏ । ବିଚରା କେତେ ଭୟରେ ସମୟ କାରୁଥିବ ।

ମଳୟ ଭୟରେ କେତେ କ’ଣ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଯଦି ବାସନ୍ତ ରାଗି ଭାଉଜଙ୍କୁ କି ଭାଇଙ୍କୁ କହିଦିଏ କେତେ ଲଜ୍ଜାକର ପରିସ୍ଥିତି ହେବ । ଭାଇ ମାଡ଼ ବି ଦେଇପାରନ୍ତି । ସେ ଦିନଟା ବାହାରେ ଲୁଚିଲୁଚି ବୁଲିଲା । କେହି କାହାରି ସାମ୍ବା ହେଲେନି । ମଳୟର ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କୁ ଭାରି ଭୟ ।

ବାପା ତ ବହୁଦିନରୁ ଦୁଇ ପୁଅ ବଡ଼ ବିନ୍ଦୁ, ସାନ ମଳୟ ଓ ମାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଆରପାରିକୁ ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଘର ଓ ବହୁ ଜମିବାଡ଼ି । ବଡ଼ଭାଇ ବିନ୍ଦୁ ଏକୁଚିଆ ସବୁ ବୁଝାସୁଝା କରନ୍ତି ।

ମା’ଙ୍କର କୋଳପୋଛା ପୁଅ ଭାବେ ମଳୟ ଭାରି ଗେହ୍ନାରେ ବଢ଼ିଛି । ସବୁ ମା’ମାନଙ୍କ ପରି ସାନପୁଅ ପ୍ରତି ଅଧିକ ସ୍ନେହ ଓ ଦୁର୍ବଲତା ।

ବାସନ୍ତ ମଳୟର ଭାଉଜଙ୍କର ସାନ ଭଉଣୀ । ଦୁଇ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ମଳୟ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ ବିବାହ ହୋଇଛି । ବାହାଘରବେଳେ ବଳୟ ବାସନ୍ତକୁ ଦେଖିଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଛୋଟ ଝିଅଟିଏ ପରି ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଭଉଣୀ ଘରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଆସିଛି ବୋଲି ଘରେ ତାକୁ ସମସ୍ତେ ବହୁତ ଗେହ୍ନା କରୁଛନ୍ତି ।

ମଳୟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଘରକୁ ଫେରିଲା ପରେ ଭାଉଜ ବାସନ୍ତକୁ ଡାକି କହିଲେ ‘ବାସନ୍ତ, ତୁ ମଳୟକୁ କ’ଣ ଚିହ୍ନ ପାରୁନାହଁ । ତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉନାହଁ ? ପାଠ ପଢ଼ୁଆ ବଡ଼ବଡ଼ ପିଲା ହୋଇବି ଲାଜ କରୁଛ ? ଇଏ ଆମ ଘରର ସାନବାବୁ । ମୋର ଏକମାତ୍ର ଓ ଗେହ୍ନା ଦିଅର । ଭାରୀ ଶାନ୍ତ ଓ innocent ପିଲା ।

‘Innocent’ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ବାସନ୍ତ ମଳୟର ମୁହଁକୁ ଅନାଇଲା । ମନେମନେ କହିଲା ‘ଫୁଲଟା ଭଲ ଦେଖାଯାଉଛି ବୋଲି କହୁକହୁ ଯିଏ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଯାଇ ଭାଲ ସହିତ ଫୁଲ ଛିଣ୍ଗାଇ ଆଣି ମୁଣ୍ଡରେ ଖୋସି ଦେଉଛି, ସେ ପୁଣି innocent ପିଲା ? ଅପା ତୁ ଯାଙ୍କୁ ଜମା ଚିହ୍ନିନାହଁ ।’ କିନ୍ତୁ ଅପାକୁ କିଛି କହିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ମା’ ଆସି ମଧ୍ୟ ସେ କଥାରେ ସହମତି ଦେଇ ମଳୟକୁ କହିଲେ ‘ଆରେ, ବାସନ୍ତ ଆମର କୁଣିଆ । ଭଲ ସୁଧାର ଝିଅଟି । ତାକୁ ଆଦର ସଙ୍କାର ନ କଲେ କ’ଣ ଭାବିବ ?’

ମଳୟ ଗୋଟିଏ ସତସତିକା innocent ପିଲା ପରି କାନ୍ଦୁ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଥାଏ ।

ତା ପରଦିନ ଗାଁ ଦୋଳ ମେଲଣ । ସରଳ ଗ୍ରାମୀଣ ଜାବନ ଉଷ୍ଣବିମୁଖର ହୋଇଥିଲା । ବାସନ୍ତ ପଡ଼ିଶା ଘରର ଅନ୍ୟ ଝିଅମାନଙ୍କ ସହିତ ମେଲଣ ଦେଖିବାକୁ ବାହାରିଲା । ନୂଆ କୁଣିଆ ବାସନ୍ତକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ମେଲଣ ବୁଲାଇବା ଦାଇନ୍ଦ୍ର ବଡ଼ଭାଇ ମଳୟକୁ ଦେଲେ । ମଳୟ ନାହିଁ କରିବାକୁ ଚାହିଁ ମଧ୍ୟ ଭାଇକୁ କିଛି କହିପାରିଲା ନାହିଁ । ଭାଉଜ କହିଲେ ‘ସାନବାବୁ, ବାସନ୍ତ ଏଠାରେ ନୂଆ । ତା’ର ପାଖେପାଖେ ରହିବ ।’

ପଡ଼ିଶା ଝିଅମାନଙ୍କ ସହିତ ସେ ଭଲ ଭାବେ ମିଶିନାହଁ । ଭଲଭାବେ ନ ମିଶିଥିଲେ ବି ମଳୟ ତାଙ୍କ ଘରର ବନ୍ଧୁ ଓ

ଅପାର ଦିଆର । ଅପା ତାଙ୍କୁ କେତେ ଭରସା କରୁଛି । ମେଲଣ ପଡ଼ିଆକୁ ଗଲାବେଳେ ମଳୟ ଚିକେ ଦୂରେଇ ଦୂରେଇ ରହିବା ଦେଖି ବାସନ୍ତ ପଛକୁ ଅନାଇ ଚିକେ ଅଟକି ଯାଏ । ଏହା ଦେଖିଲା ପରେ ମଳୟ ମନରେ ଚିକେ ସାହସ ସଞ୍ଚୟ ହେଲା ।

ମେଲନ ପଡ଼ିଆରେ ବାଜା, ବାଣ, ଆଲୋକମାଳାରେ ସଞ୍ଜିତ ଦୋଳ ବିମାନଗୁଡ଼ିକର ପରୁଆର ଦର୍ଶନୀୟ ଥିଲା । ଦୋଳ ବିମାନରେ ରାଧାମାଧବ ମୂର୍ତ୍ତି ଯୁଗଳ ଝୁଲିବାବେଳେ ଦୁଇଟି କିଶୋର ମନ ମଧ୍ୟରେ ପରଷ୍ପରର ଛବି ଖେଳୁଥାଏ । ସୁସଞ୍ଜିତ ଦୋକାନରେ ବହୁ ମନୋହରି ସାମଗ୍ରୀର ମେଳା । ସବୁଠି ମିଲୁଥୁବା ସାଧାରଣ ଜିନିଷସବୁ ମେଲନ ଯାତ୍ରାରୁ କିଶିବାରେ ଗୋଟିଏ ମଜ୍ଜାଥାଏ । ଏଠୁ କିଛି ଜିନିଷ କିଶି କାହାରିକୁ ଉପହାର ଦେବା ଗୋଟିଏ ସୁଯୋଗ ଓ କାହାକୁ ଉପହାର ଦେବାପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ମଧ୍ୟ ମଧୁର ସୃତି ମନ୍ଦୁନ ପାଇଁ ଭଲ ମାଧ୍ୟମ । ବାସନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ ପାଖରେ ଅଟକି ଜିନିଷ ସବୁ ଦେଖିଲା । ମଳୟ ଗୋଟିଏ ଭଲ ଭ୍ୟାନିଟି କିଛି ବାସନ୍ତ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇବାରୁ ସେ ଗୁହଣ କଲା । ଏବେ ମଳୟ ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା ଯେ ପାଣିପାଗ କିଛି ବିଗିତ୍ତ ନାହିଁ । ଦୁହଁ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ସକାଳୁ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ଉଜ୍ଜଳ ଓ ଭାଉଜ ବାହାର ବାରଣ୍ୟାରେ ଅନାଇ ଥିଲେ । ଭାଉଜ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଦେଖି ଖୁସିହେଲେ ଓ ଭାଇଙ୍କୁ କ'ଣ ଗୋଟିଏ ରୂପକରି କହିଦେଲେ । ଭାଇ ତାଙ୍କର ଗାୟୀର୍ଯ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ଚିକିଏ ହସିଦେଲେ ।

ସେ ଛୁଟି ସପ୍ତାହଟା ଦୁଇ କିଶୋର ବହୁ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ଘର ଅଗଣା ଓ ବାଢ଼ିପଟ ବିଷ୍ଟୁତ ବରିଚାରେ ଖୁସି ମଜ୍ଜାରେ କାଟିଲେ । ମା' ବାସନ୍ତର ସରଳ ସମ୍ମନ ସ୍ଵଭାବ ଓ ଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାରରେ ଭାରି ପ୍ରୀତ ହେଲେ ।

ଏବେ ବାସନ୍ତର ଘରକୁ ଫେରିବାର ସମୟ । ଭାଇଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଘରକୁ ଫେରିଲାବେଳେ ମା' ଓ ଭାଉଜ ତାଙ୍କୁ ଦାଣ୍ଡରେ ବଳେଇ ଦେଲାବେଳେ ସେ ମଳୟକୁ ଚାହିଁଲା । ମଳୟ ସେ ନିଶିଭ ଭାଷାକୁ ବୁଝିପାରିଲା ‘ପୁଣି କେବେ ଭେଟିବା ?’

ମଳୟ ବି ଆଖିରେ ଜଣାଇ ଦେଲା ‘ହଁ ଶିଶ୍ର ଭେଟିବା ।’

ସମୟ ଖରସ୍ତୋତା ନଦୀପରି ବଡ଼ ବେଗମାନ ଓ ଘରଣା ବହୁଳ । କିନ୍ତୁ ବିରହୀ ପ୍ରେମୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମୟ ବହୁତ ଅଳ୍ପ ଓ ନିରସ । ଏମାନଙ୍କୁ ଦିନଟା ମାସେ ପରି ଓ ମାସଟା ବର୍ଷ ପରି ଲାଗେ ।

ମଳୟ ଏମ. ଏସ. ସି. ପାସ କଲା । ଚାକିରିଟିଏ ମଧ୍ୟ ପାଇଗଲା । ଭାଉଜ ଏ ପରିବାରକୁ ଗୋଟିଏ ଉରରାଧୁକାରୀ ଉପହାର ଦେଲେ । ସହାୟ କରିବା ପାଇଁ ବାସନ୍ତ ପୁଣି ଥରେ ନିମନ୍ତିତ ହୋଇ ଆସିଲା ।

ମଳୟ ରବିବାରରେ ଘରକୁ ଆସିଥାଏ । ଘରେ ଉସ୍ବବର ପରିବେଶ ।

ସକାଳେ ମଳୟ ଅଗଣା ବାରଣ୍ୟାରେ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ୁଥୁଲା । ଆରପଟ ବାରଣ୍ୟାରେ ବାସନ୍ତ ମା'ଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ଲଗାଇ ଦେଉଥିଲା ।

ମା' ଏହି ସମୟରେ ବଡ଼ପୁଅ ବିନୟକୁ ମଳୟର ଶୀଘ୍ର ବାହାଘର କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ବିନୟ କହିଲେ ‘ହଁ ମା, ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ବୁଝାବୁଣ୍ଡି କରି ଠିକ୍ କରିବି । ଆସନ୍ତା ତିଥରେ ସାରିଦେବା ।’

ମା' ଚିକେ ରହି କହିଲେ ‘ମୁଁ ଭାବୁଥୁଲି, ତୁ ଏକୁଟିଆ ଲୋକ । କୁଆଡ଼େ ଝିଅ ଖୋଜିବୁ । ଭଲ ଝିଅଟିଏ ପାଇବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ । ଆମ ବାସନ୍ତ ଭଲି ଭଲ ଝିଅ ଆଉ କୋଇଠି ମିଳିବେ ।’

ଏହି ସମୟରେ ପାଖ ବଖରାରେ କ'ଣ ଗୋଟିଏ ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲ । ସମସ୍ତେ ଯାଇ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଶିକା ଛିଡ଼ି ଲହୁଣି ଘଢ଼ିଟି ତଳେ ପଡ଼ିଛି । ସବୁଦିନେ ଲହୁଣି ଆଶାରେ ନସରପସର ହେଉଥିବା ଘର ବିଲେଇଟି ଆଖିବୁଜି ଲହୁଣି ଖାଇବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଭାଉଜ କହିଲେ ‘ଦେଦଖିଲ, ଏତେ ଦିନେ ବିଲେ କପାଳକୁ ଶିକା ଛିଡ଼ିଲା ।’ ସମସ୍ତେ ଜୋର ହସି ପକାଇଲେ ।

ସେ ବର୍ଷ ପାଶୁଣରେ ମଳୟଙ୍କ ବାଢ଼ି ଆୟ ଗଛରେ ଅଜସ୍ର କଷି ଆୟ ଓ ବହଳ ମାଳତୀ ଲତାରେ ଫୁଲ ଲଦି ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ।

ତ୍ରିଲୋଚନ ବେହେରା

ଭୁବନେଶ୍ୱର

मुस्कान

ये मुस्कान वक्त की मोहताज नहीं होती,
खुशी में भी हजार गम दिखा जाती है,
और गम में भी फूलों जैसी खिल जाती है।
एक छोटे बच्चे की हँसी को देखकर लगता है,
जैसे ये मुस्कुराहट ही उसकी पहचान हो।
एक सच्ची सी खुशी को देखकर लगता है,
जैसे ये खुशी दुनिया के हर गम से अनजान हो।
ये बेपरवाह मुस्कान ही है,
जो किसी को भी जीना सीखा जाती है।
मुस्कुराते लम्हों की नई तस्वीर बनाजाती है,
जब एक चेहरे की हँसी किसी के चेहरे पर मुस्कुराहट
लाती है।

दूटे से दिलों में भी जान आ जाती है,
जब ये बेपरवाह मुस्कान किसी को जीना सिखाती है।
आसमान को देखकर जमीं भी शरमा जाती है,
भँवरों को देखकर तितलियाँ भी गाती हैं।
बेपरवाह मुस्कान तो तारों से भी आती है,
दूटे भी हैं तो किसी की, दुआ बन जाती है।
बेपरवाह मुस्कान तो बूँदों से भी आती है
आसमान से अलग होते ही जमीं से जुड़ जाती है।

प्रियंका पाल

अनुग्रह

ज़िन्दगी का सूत्र

खुशमिज़ाज अन्दाज ही, शान है मेरी
मुस्कुराता हुआ चेहरा पहचान है मेरी .....

मुस्कान है जीवन का अनमोल खज़ाना,
मुस्कान से बनता है जीवन सुहाना,
सफलता का एक सूत्र याद रखना,
चाहे कुछ भी हो जाये मुस्कान मत गँवाना....

ज़िन्दगी कभी मुश्किल तो कभी आसान है,
कभी उफ़ तो कभी वाह है,
न कभी भुलाना अपनी मुस्कुराहट,
क्योंकि इससे हर मुश्किल पार लगती है.....

मुस्कुराना एक ऐसा उपहार है,
जो बिना मोल के भी अनमोल है,
इसमें देने वाले का कुछ कम नहीं होता,
और पाने वाला निहाल हो जाता है.....

हर दर्द का इलाज नहीं दवा खाने में,
कुछ दर्द चले जाते हैं सिर्फ मुस्कुराने में.....

क़भी चुपके से मुस्कुरा कर देखना,
दिल पर लगे पहरे हटा कर देखना,
ये ज़िन्दगी तेरी खिलखिला उठेगी,
खुद पर कुछ लम्हे लुटा कर देखना.....

फूल बनकर मुस्कुराना है जिंदगी,
मुस्कुराते हुए सब गम भूलना है जिंदगी,
जीत का जश्व तो हर कोई मना लेता है,
हार कर खुशियाँ मनाना भी है जिंदगी.....

दिपिका कलिआ

भुवनेश्वर

कुछ खास है

चेहरा खुबसूरत लगता है जब आती है मुस्कान,
नूर भी अलग हो जाता है जब आती है मुस्कान।
हर दर्द को छिपा लेती है मुस्कान,
हर खुशी की वजह होती है मुस्कान।
नई आशा की किरण है मुस्कान,
दुःखों का नाश करती है मुस्कान।
सब सुकून की वजह है मुस्कान,
हर चिंताओं से मुक्ति देती है मुस्कान।

दिल में नई उमंग लाती है मुस्कान,
हर अकेलेपन को दूर करती है मुस्कान।
जीत की परिभाषा है मुस्कान,
बेरंग दुनिया में विश्वास लाती है मुस्कान।
क्या चंद्रमा से कुछ खास है!!
हां, और यह है आपकी मुस्कान।

पुष्पश्री स्वार्द्ध
भुवनेश्वर

होली

होली है रंगों का पर्व
प्यार भरे उमंगों का पर्व
सब मिलकर गाएँ गीत
होली और सँरँसँरँ... सब गीत।

रंग-रंगीले सब दिखते हैं
मन मग्न सब मीत

खुशियाँ बाँटने चले हैं
सभी मानव के बीच।
सातों रंग पड़ते कपड़ों पर
बनते इन्द्रधनुष
तभी दिखते सृष्टि का रूप
इस मानव के बीच।

आओ सभी बैर भुलाकर
रंग गुलाल का थैला लेकर
एक दूजे पे रंग-गुलाल डालकर
जाते सबको प्यार बाँटकर।

कल्पना पासवान
भुवनेश्वर

हस्तिए

कुहुकदोला दरोटि हस
कुनि ३०रे ढार
उरिदि एठि माथार मने
आनद थसुमार॥
उञ्जलमठि उरुण मन
मोबाइल र खेल
दुश्शामा हस बनाउथाए
नुआघर आशार।

प्रेम प्रशंश घोबनर
स्वप्न थसुमारा
छोटिआ हस बान्धिए
दुलठि मने ढोरा॥
स्वप्न दुश्शर जाबनर
आबेग अबसाद
ठिकिए हस दूरेइदिए
मनर अबशोष॥

हस्ति हसाइ दुनिआँठिकु
दिथ खुसिरे उरि
ठेबे होइब ठिआरि एठि
गोटिए स्वर्गपूरा॥

सुष्मा पक्कनायक
अनुगूल

Nalco Mahila Samiti, Bhubaneswar has been rendering social services in and around Bhubaneswar. Similarly, Nalco Ladies Clubs at Damanjodi and Angul are also actively contributing their services in and around the plants and townships. It has been the endeavor of these bodies to reach out to the people of all age groups of all sections of our society. Here is a glimpse of activities and achievements of NMS.

At Bhubaneswar

Distribution of mosquito nets at Tampara Nolia Basti, Ganjam

Distribution of Swachhata Kits at Buguda Secondary School

Celebrating Saraswati Puja in a befitting manner with tribal children at NRTC

Antakshari conducted by NMS on the occasion of Viswa Hindi Divas

After women flowers are the most divine creation: NMS at Basant Pushpa Pradarshani

Bidding Adieu to Ex-President, NMS- Smt. Preeti Roy

Farewell to Smt. Poonam Thakur, Advisor, NMS

At Damanjodi

Renovation of Staircase for PUP School

Social Work at Deaf & Dumb School of Sunabeda

Study Materials were distributed
at PUP School, Bhejaput

Social Work on the occasion of Republic Day

Social Work on the occasion of Republic Day

Celebration of Pongal at Nalco Ladies Club

At Angul

Visit to Kapilas with Mrs Priti Roy

Childrens Day Celebration with
Disabled childrens of Balram Prasad, Angul

Farewell to Mrs Poonam Thakur

Celebration of Husbands Nite

Financial Assistance to Two Girl of SVM,
Nalconagar on Republic Day

Visit to Hingula Temple & Talcher with President of
Nalco Mahila Samiti, Mrs Sasmita Patra

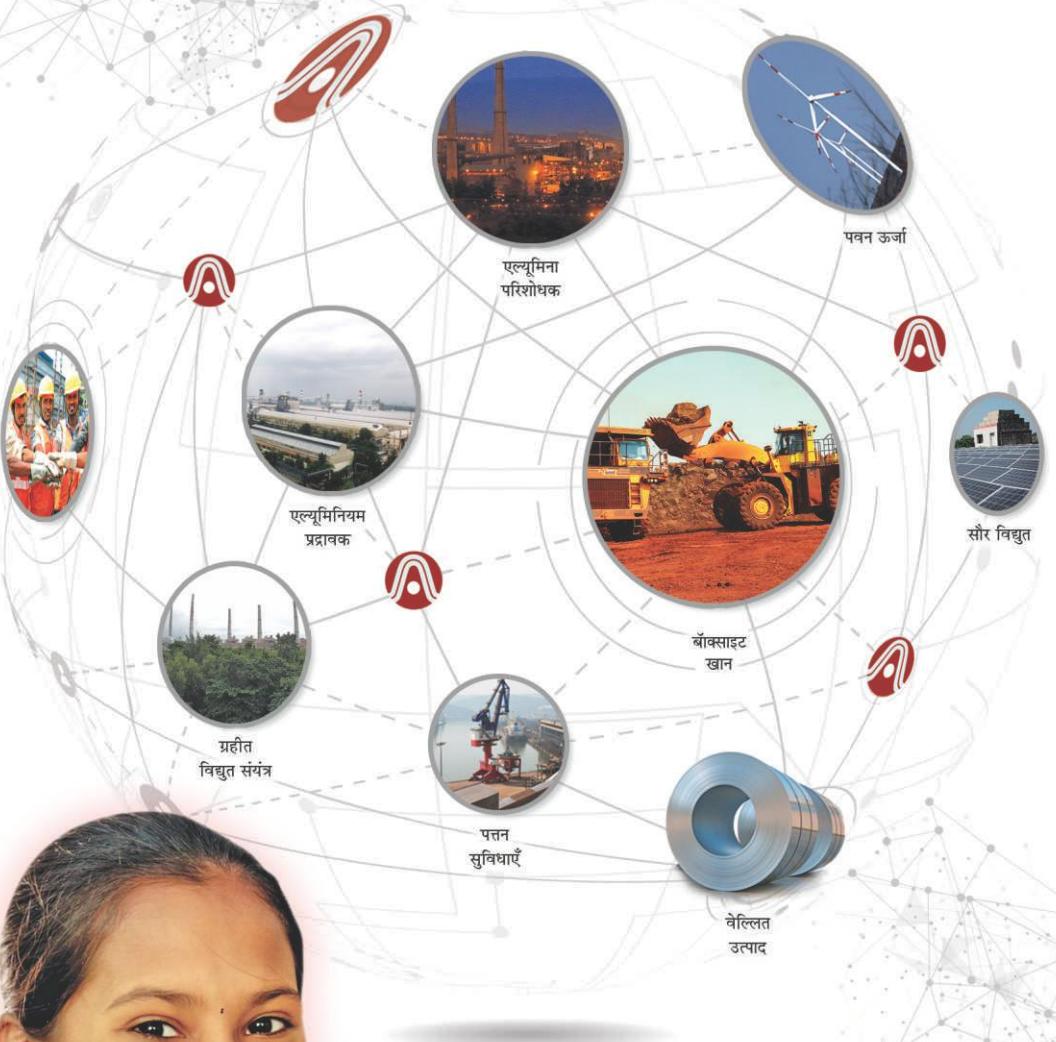
Blood Donation Camp at Nalco Ladies Club, Angul

Readers are requested to send their suggestions and feedback to nmssangini@gmail.com.
Write ups in clear handwriting or soft copy should reach the Coordinator before 15th March 2020. - **Editor**

भारतीय सार वैश्विक प्रसार

एशिया में वृहत्तम एकीकृत एल्यूमिना और एल्यूमिनियम संकुलों में से एक, नालको के प्रचालन बॉक्साइट खनन, एल्यूमिना परिशोधन, एल्यूमिनियम प्रदावण, विद्युत सूजन से लेकर अनुप्रवाह उत्पादों तक की समग्र मूल्य शृंखला को पार कर के आगे बढ़ रहे हैं।

- ▲ विश्व में एल्यूमिना का निम्नतम लागत का उत्पादक
- ▲ विश्व में बॉक्साइट का निम्नतम लागत का उत्पादक
- ▲ तीसरा उच्चतम शुद्ध विदेशी मुद्रा अर्जन करनेवाला केंद्रीय लोक उद्यम

नालको
वेबसाइट

नालको
द्विवदर

@NALCO_India

@CMDNalco

fb.com/nalcoindia

www.nalcoindia.com